

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра фінансового та податкового права

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ,

від «12»

12

2024 р. № 5

Голова НМР

Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

заочної форми навчання

галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного

кордону»

спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і

видами діяльності)»

освітньо-професійна програма «Національна фінансова безпека»

статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці» складена на основі освітньо-професійної програми «Національна фінансова безпека», затвердженої Вченою радою Університету 29.08.2024 року, протокол № 1.

Укладачі

Віктор БІЛОУС, д.ю.н., професор

Альона ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО, к.ю.н., доцент

Гарант освітньо-професійної програми
«Національна фінансова безпека»

Олег БОДНАРЧУК, д.ю.н., професор

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансового та податкового права, протокол від «7» 11 2024 р. № 5.

Завідувача кафедри

Марина ГЛУХ, к.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «13» 11 2024 р. № 4.

Голова вченої ради ННІ права

Василь ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу

Ірина Качур, к.біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансового та
податкового права
від _____ 202__ р. № _____

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ.....	6
2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	14
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	16
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	16
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	19

1. ПЕРЕДМОВА

Сьогодні має місце різке зростання небезпек міжнародній стабільності та національній безпеці. Причинами цього процесу є багато факторів, зокрема неоднозначний вплив процесу глобалізації на розвиток країн; активізація суперництва між державами та надання пріоритету силовим методам при розв'язанні міждержавних конфліктів, що зумовлює необхідність розробки системної державної політики у сфері національної безпеки та механізмів її реалізації.

Метою курсу є набуття здобувачами вищої освіти знань про сучасні проблеми національної безпеки та можливі підходи їх вирішення, які дозволять розв'язувати складні спеціалізовані завдання щодо адекватного реагування на загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції в сучасних умовах державотворення.

Завдання курсу полягає у вивченні державного розвитку в умовах загроз національній безпеці.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, метод проблемного викладу, робота в малих групах, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, використання комп'ютерних технологій тощо. Серед форм викладання навчальної дисципліни переважають лекційні, семінарські заняття, дискусії, презентації, моделювання професійних ситуацій, мозкові штурми, індивідуальна-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів, при виконанні якої здобувач має звертатись до роботи в мережі Internet, працювати з першоджерелами, виконувати різні види завдань, звертатись до самоспостереження та самоаналізу.

Організація поточного та підсумкового контролю знань: контроль роботи здобувача вищої освіти є необхідним компонентом освітнього процесу, який має на меті визначення реального рівня професійної підготовки здобувача, а також надання необхідних рекомендацій, які будуть сприяти подальшому розвитку його творчої особистості. Об'єктами контролю є отримані здобувачами знання у процесі засвоєння матеріалу дисципліни на лекціях, семінарських заняттях, диспутах та під час виконання індивідуальних завдань. Логічним завершенням процесу контролю є процедура оцінювання отриманих здобувачем знань. Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показник	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Рік підготовки:	
Модулів - 2		1-й
Змістових модулів - 2	Семестр	
		1-й
	Лекції	
Загальна кількість годин – 120		4 год.
	Семінарські	
		4 год.
	Лабораторні	
		-
	Самостійна робота	
		110 год.
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год.	
Форма семестрового контролю: диференційований залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).	РН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокригеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.
<i>Загальні</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	РН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища
<i>Спеціальні</i> СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності	РН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці РН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності РН14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Перерезвізити дисципліни: «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини», «Правове забезпечення діяльності сектору безпеки та оборони», «Теорія національної безпеки».

Постреквізити вивчення дисципліни є: «Міжнародна безпека та стандарти НАТО в національній безпеці», «Стратегічне планування та впровадження інновацій у фінансовій безпеці», «Інформаційна безпека держави».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група ПМНБЗ-24-1

№ п/п	ЗМІСТОВІ МОДУЛІ	Кількість годин					Всього
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Індивідуальна а робота	Самостійна робота	
МОДУЛЬ 1							
ЗМ 1 (Тем. 1-3) = 1,5 зал.кредити							
1	Сутність природи безпеки соціальної системи та підходи до її дослідження	2	2			13	17
2	Концептуальні погляди на національну безпеку як соціальне явище					13	13
3	Глобальна складова проблем національної безпеки					13	13
Всього по модулю		2	2			39	43
МОДУЛЬ 2							
ЗМ 2 (Т. 4-8) = 2,5 зал.кредити							
4	Національна безпека, стійкість держави та суспільно-політична дестабілізація					15	15
5	Проблеми визначення національних інтересів та ідентифікації небезпеки					14	14
6	Захист національної державності	2	2			14	18
7	Розвиток систем державного та регіонального управління в умовах загроз національній безпеці					14	14
8	Забезпечення безпеки національних економік в умовах поглиблення глобальних трансформацій та загострення глобальних протиріч				2	14	16
	Модульний контроль						
Всього по модулю		2	2		2	71	77
Форма контролю – диференційований залік							
Разом годин з курсу		4	4		2	110	120

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Заочна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
2	1. Сутність природи безпеки соціальної системи та підходи до її дослідження	Лекція	РН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища	0
2		Семінар		10
13		Самостійна робота		0
0	2. Концептуальні погляди на національну безпеку як соціальне явище	Лекція	РН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.	0
0		Семінар		0
13		Самостійна робота		0
0	3. Глобальна складова проблем національної безпеки	Лекція	РН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища РН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці	0
0		Семінар		0
13		Самостійна робота		0
43	Усього за модулем I			0
0	4. Національна безпека, стійкість держави та суспільно-політична дестабілізація	Лекція	РН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці	0
0		Семінар		0
15		Самостійна робота		0
0	5. Проблеми визначення національних інтересів ідентифікації та небезпеки	Лекція	РН14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
2	6. Захист національної державності	Лекція	РН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.	0
2		Семінар		10
14		Самостійна робота		0
0	7. Розвиток систем державного та регіонального управління в умовах	Лекція	РН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0

	загроз національній безпеці			
0	8. Забезпечення безпеки національних економік в умовах поглиблення глобальних трансформацій та загострення глобальних протиріч	Лекція	РН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці.	0
0		Семінар		0
14		Самостійна робота		0
2		Індивідуальна консультаційна робота		10
	Т. 1-8	Модульний контроль		20
77	Усього за модулем 2			50
	Диференційований залік			50
	Усього за курсом			100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність природи безпеки соціальної системи та підходи до її дослідження

План лекційного заняття

1. Природа феномену «небезпека» та її об'єктивно-суб'єктивний характер для соціальної системи
2. Соціальний вимір небезпеки, її джерела, форми прояву, види та підходи щодо оцінки стану суб'єкта небезпеки для соціальної системи
3. Природа феномену «безпека» соціальної системи, предметність та суб'єктність безпеки соціальної системи за змістом та спрямованістю
4. Сутність дослідження якісно-кількісних характеристик факторів безпеки соціальної системи та підходи щодо дослідження її природи

План семінарського заняття

1. Природа феномену «небезпека» та її об'єктивно-суб'єктивний характер для соціальної системи
2. Соціальний вимір небезпеки, її джерела, форми прояву, види та підходи щодо оцінки стану суб'єкта небезпеки для соціальної системи
3. Природа феномену «безпека» соціальної системи, предметність та суб'єктність безпеки соціальної системи за змістом та спрямованістю
4. Сутність дослідження якісно-кількісних характеристик факторів безпеки соціальної системи та підходи щодо дослідження її природи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Підходи щодо дослідження механізмів забезпечення безпеки соціальних систем.
2. Сучасні уявлення про безпеку соціальної системи та визначальні фактори впливу на її безпеку.

Питання для самоконтролю

1. Що розуміють під поняттям небезпеки?
2. Які прояви небезпеки для соціальної системи?
3. Які загрози для безпеки держави можна пояснити процесами глобалізації?

Рекомендована література:

основні [3; 6; 8],
допоміжні [7; 8; 9],
інформаційні ресурси Інтернет [1-4; 7; 8]
міжнародні видання [5; 6; 8]

Тема 2. Концептуальні погляди на національну безпеку як соціальне явище

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Традиційні підходи щодо з'ясування змісту поняття «національна безпека» та його інтерпретація в нормативно-правових документах.
2. Концептуальні засади з'ясування сутності соціального явища, яке позначають поняттям «національна безпека».
3. Взаємозв'язок понять «нація», «націоналізм» та «культурно-цивілізаційний код» у концепті «національна безпека».
4. Складові безпеки державності, які відображають зміст завдань щодо забезпечення національної безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Які традиційні підходи щодо змісту поняття «національна безпека» ви знаєте?
2. Який взаємозв'язок понять «нація», «націоналізм» та «культурно-цивілізаційний код»?
3. У чому полягають складові безпеки державності?

Рекомендована література:

основні [1; 6; 7; 9],
допоміжні [1; 8; 10],
інформаційні ресурси Інтернет [1-4; 10]
міжнародні видання [1; 7; 8;]

Тема 3. Глобальна складова проблем національної безпеки

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сучасна трансформація парадигми міжнародних відносин та фактори, які зумовлюють доцільність її зміни.
2. Зміна уявлень про державний суверенітет, геоекономічні фактори десуверенізації держав та асиметричний характер їх взаємодій у контексті забезпечення національної безпеки.
3. Сутність геополітичних інтересів та закономірності їх формування.
4. Інформаційно-технологічний, економічний, соціальний, політичний, демографічний, екологічний, культурний аспект геополітичних інтересів.
5. Інтеграційний фактор у сучасних геополітичних стратегіях.

Питання для самоконтролю

1. Чому відбувається трансформація парадигми міжнародних відносин?
2. В чому полягає сутність геополітичних інтересів?
3. Як проявляється інтеграційний фактор у сучасних геополітичних стратегіях?

Рекомендована література:

основні [1-4; 5; 11],
допоміжні [1-4; 7; 9;]
інформаційні ресурси Інтернет [1-5; 10;]
міжнародні видання [2; 6; 8]

Тема 4. Національна безпека, стійкість держави та суспільно-політична дестабілізація

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність явища «стійкість держави» та аксіологічний аспект її взаємозв'язку з безпекою держави.
2. Типи, рівні та фактори стійкості держави.
3. Фактори, які зумовлюють доцільність визначення та підходи щодо вибору параметрів і характеристик стійкості держави.
4. Концептуальні підходи щодо вибору параметрів та характеристик стійкості держави.
5. Сутність суспільно-політичної дестабілізації, як соціального явища.

Питання для самоконтролю

1. Яка сутність явища «стійкість держави»?
2. Назвіть фактори стійкості держави.
3. Назвіть основні параметри та характеристики стійкості держави.
4. Що таке стійкість держави?
5. Які існують причини суспільно-політичної дестабілізації?

Рекомендована література:

основні [1; 6; 7],
допоміжні [1-5; 7-9]
інформаційні ресурси Інтернет [1-4; 7; 8; 10]
міжнародні видання [4; 6; 7]

Тема 5. Проблеми визначення національних інтересів та ідентифікації небезпеки

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність національних інтересів.
2. Класифікація національних інтересів та побудова їх ієрархії.
3. Поняття «небезпека» в теорії національної безпеки.
4. Поняття «загроза», «виклик» та «ризик» національній безпеці.
5. Статистичне та динамічне розуміння сутності ризику національній безпеці.

Питання для самоконтролю

1. Що є національними інтересами?
2. Які є види загроз національним інтересам?
3. Які є групи джерел загроз національним інтересам?
4. Які є види небезпек в теорії національної безпеки?
5. Що становить загрозу національній безпеці?
6. Яке статистичне та динамічне розуміння сутності ризику національній безпеці?

Рекомендована література:

*основні [2-4; 7; 9],
допоміжні [1-3; 5; 7; 10],
інформаційні ресурси Інтернет [1; 7; 8]
міжнародні видання [1-4]*

Тема 6. Захист національної державності

План лекційного заняття

1. Поняття та зміст захисту державності.
2. Служба безпеки України як державний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України.
3. Захист державності від проявів колабораціонізму.
4. Особливості відмежування колабораційної діяльності від інших діянь проти основ національної безпеки.

План семінарського заняття

5. Поняття та зміст захисту державності.
6. Служба безпеки України як державний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України.
7. Захист державності від проявів колабораціонізму.
8. Особливості відмежування колабораційної діяльності від інших діянь проти основ національної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Взаємозалежність небезпек руйнації національних цінностей, культурного коду та державності, її компоненти та життєвий потенціал.
2. Взаємозв'язок національної безпеки та стійкості соціального порядку.
3. Підходи до вирішення проблеми забезпечення стійкості соціального порядку як соціальної системи, його рівні та їхній взаємозв'язок.
4. Проблемні завдання щодо забезпечення стійкості соціального порядку.

Питання для самоконтролю

1. Що розуміється під захистом державності?
2. Яким нормативним актом врегульовано статус Служби безпеки України?
3. Що розуміється під змістом поняття колабораціонізму?

Рекомендована література:

*основні [3; 6; 7; 8],
допоміжні [1-3; 7; 10],
інформаційні ресурси Інтернет [3-6; 7; 8]
міжнародні видання [5; 6; 8]*

Тема 7. Розвиток систем державного та регіонального управління в умовах загроз національній безпеці

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління.
2. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління.
3. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів.
4. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях.
5. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування ЄС.

Питання для самоконтролю

1. Які ключові проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління?
2. Які можна виділити основні напрямки реформування системи державного та регіонального управління?
3. Сформулюйте найважливіші завдання реформування системи державного управління.

Рекомендована література:

основні [1-5; 7],
допоміжні [1-7;],
інформаційні ресурси Інтернет [7; 8]
міжнародні видання [7-8]

Тема 8. Забезпечення безпеки національних економік в умовах поглиблення глобальних трансформацій та загострення глобальних протиріч

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Моделі міжнародної економічної безпеки в різних типах соціально-економічних систем.
2. Ієрархія рівнів та структурні компоненти економічної безпеки в сучасних умовах просторової структури світового господарства.
4. Динамічні зміни та вплив глобальних трансформацій на безпековий розвиток національних економік.
5. Регіональні комплекси безпеки.
6. Багаторівнева модель забезпечення міжнародної економічної безпеки.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Реферування наукової статті пов'язаної з державним розвитком в умовах загроз національній безпеці, опублікованої у фаховому виданні.

Питання для самоконтролю

1. Яка моделі міжнародної економічної безпеки Ви знаєте?
2. Які структурні компоненти економічної безпеки?
3. Яким чином впливає глобальна трансформація на безпековий розвиток національних економік?
4. Які елементи багаторівневої моделі забезпечення міжнародної економічної безпеки?

Рекомендована література:

основні [3; 6; 9;],
допоміжні [1-7],
інформаційні ресурси Інтернет [8; 9]
міжнародні видання [6; 8]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (заочної форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу	10-7
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності	6-4
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань	3-0

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (заочна форма навчання)
Теоретичні питання	10
Тестовий блок	10
Всього	20

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів (денна/заочна)	Критерії оцінювання
10-8	Послідовність, логічність написання реферування наукової статті пов'язаної з концептуальними та організаційними основами фінансової безпеки держави, опублікованої у фаховому виданні, яке структурно об'єднано, проаналізовано та узагальнено висновками
7-1	Послідовність, логічність написання, але без презентації
0	Не зроблено індивідуальної роботи

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика, диференційований алік	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання диференційованого заліку оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, проводиться з врахуванням індивідуальних потреб та можливостей здобувача освіти, за необхідності – з використанням дистанційних технологій комунікації.

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни).

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
16	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
7	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання:

- диференційований залік;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, есе, доповіді;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю:

- 1) проміжний модульний контроль;
- 2) диференційований залік;
- 3) письмові, усні опитування на семінарських заняттях;
- 4) есе, тези;
- 5) презентація;
- 6) огляд спеціальної літератури;
- 7) тестування за темами;
- 8) проведення круглих столів, участь у конференціях;
- 9) ділова гра.

В процесі поточного контролю здійснюється СРС над досліджуваним матеріалом: повнота виконання завдань, рівень засвоєння навчальних матеріалів та окремих розділів навчальної дисципліни, робота з додатковою літературою, вміння і навички презентацій, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи тощо.

Перелік питань до поточного та підсумкового контролю

1. Природа феномену «небезпека» та її об'єктивно-суб'єктивний характер для соціальної системи
2. Соціальний вимір небезпеки, її джерела, форми прояву, види та підходи щодо оцінки стану суб'єкта небезпеки для соціальної системи
3. Природа феномену «безпека» соціальної системи, предметність та суб'єктність безпеки соціальної системи за змістом та спрямованістю
4. Сутність дослідження якісно-кількісних характеристик факторів безпеки соціальної системи та підходи щодо дослідження її природи
5. Підходи щодо дослідження механізмів забезпечення безпеки соціальних систем.
6. Сучасні уявлення про безпеку соціальної системи та визначальні фактори впливу на її безпеку.
7. Традиційні підходи щодо з'ясування змісту поняття «національна безпека» та його інтерпретація в нормативно-правових документах.
8. Концептуальні засади з'ясування сутності соціального явища, яке позначають поняттям «національна безпека».
9. Взаємозв'язок понять «нація», «націоналізм» та «культурно-цивілізаційний код» у концепті «національна безпека».
10. Складові безпеки державності, які відображають зміст завдань щодо забезпечення національної безпеки.
11. Сучасна трансформація парадигми міжнародних відносин та фактори, які зумовлюють доцільність її зміни.
12. Зміна уявлень про державний суверенітет, геоекономічні фактори десоверенізації держав та асиметричний характер їх взаємодій у контексті забезпечення національної безпеки.
13. Сутність геополітичних інтересів та закономірності їх формування.
14. Інформаційно-технологічний, економічний, соціальний, політичний, демографічний, екологічний, культурний аспект геополітичних інтересів.
15. Інтеграційний фактор у сучасних геополітичних стратегіях.
16. Сутність явища «стійкість держави» та аксіологічний аспект її взаємозв'язку з безпекою держави.
17. Типи, рівні та фактори стійкості держави.
18. Фактори, які зумовлюють доцільність визначення та підходи щодо вибору параметрів і характеристик стійкості держави.
19. Концептуальні підходи щодо вибору параметрів та характеристик стійкості держави.
20. Сутність суспільно-політичної дестабілізації, як соціального явища.
21. Сутність національних інтересів.
22. Класифікація національних інтересів та побудова їх ієрархії.
23. Поняття «небезпека» в теорії національної безпеки.
24. Поняття «загроза», «виклик» та «ризик» національній безпеці.
25. Статистичне та динамічне розуміння сутності ризику національній безпеці.
26. Поняття та зміст захисту державності.
27. Служба безпеки України як державний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України.
28. Захист державності від проявів колабораціонізму.
29. Особливості відмежування колабораційної діяльності від інших діянь проти основ національної безпеки.
30. Взаємозалежність небезпек руйнації національних цінностей, культурного коду та державності, її компоненти та життєвий потенціал.
31. Взаємозв'язок національної безпеки та стійкості соціального порядку.
32. Підходи до вирішення проблеми забезпечення стійкості соціального порядку як соціальної системи, його рівні та їхній взаємозв'язок.
33. Проблемні завдання щодо забезпечення стійкості соціального порядку.
34. Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління.

35. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління.
36. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів.
37. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях.
38. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування ЄС.
39. Моделі міжнародної економічної безпеки в різних типах соціально-економічних систем.
40. Ієрархія рівнів та структурні компоненти економічної безпеки в сучасних умовах просторової структури світового господарства.
41. Динамічні зміни та вплив глобальних трансформацій на безпековий розвиток національних економік.
42. Регіональні комплекси безпеки.
43. Багаторівнева модель забезпечення міжнародної економічної безпеки.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин: колективна монографія / за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 472 с.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник. за ред. Г.П.Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 37 с.
3. Сунгуровський М., Мельник О. Російсько-українська війна: перебіг та перспективи розвитку подій: аналітична доповідь. Центр Разумкова. 2023. 113 с.
4. Ситник Г.П. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. Київ: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 92 с.
6. Безпекове середовище: Монографія. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2022. 317 с.
7. Глобальні проблеми сучасності : підручник / за ред. В. С. Бакірова. Харків:ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 632 с.
8. Розвиток світового ринку праці в умовах глобалізації: трансформаційний дискурс: монографія. Під ред. Калініної С.П., Булатової О.В. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 226с.
9. Ситник Г.П., Неліпа Д.В., Орел М.Г. Зовнішня політика та національна безпека: навч.посібник / за ред. Г.П.Ситника. К.: Видавець Кравченко Я.О., 2021. 244 с.
10. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. К.: НІСД, 2022. 532 с.
11. Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 136 с.

Допоміжна:

1. Альван А. Наукові підходи до системи понять «національна безпека» : міжнародно-правовий аспект. *Аспекти публічного управління*. 2020. №7 (12), 70–77. URL <https://doi.org/10.15421/151966>
2. Білий В. І., Михальчук В. М. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 17. С. 92–98.
3. Гаврильців М. Т. Інформаційна безпека держави у системі національної безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 200–203. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2927>
4. Горулько В. В. Роль і місце інформаційної безпеки в загальній системі національної безпеки держави. *Вісник Харківського національного В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2022. Вип. 34. С. 103–108.
5. Ключко А. М., Неклонський І. М., Коханенко В. Б. Національна безпека: поняття, сутність, характеристика. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2020. № 2. (13). С. 57–66.
6. Ніколаєнко Н. О., Комарчук О. О. Засоби масової комунікації як детермінанти гібридної війни. Гай-Нижник П. Російсько-українська війна – Війна за Життя (2014–2022 рр.): періодизація. *Українознавство*. 2022. № 1. С. 51–76.
7. Ситник Г. П. Основи теорії управління у сфері національної безпеки : курс лекцій. Київ : «ТОВ САК Лтд», 2023. 178 с.
8. Загурська-Антонюк В.Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. *Інвестиції: практика та досвід*. № 13-14, 2020. С.103-109.
9. Ситник Г. П. , Орел М.Г. Забезпечення стійкості соціального порядку як пріоритет у сфері національної безпеки. *Науковий часопис Академії національної безпеки*. 2021. №1 (29). С.8-25
10. Ситник Г.П. Взаємозумовленість кризових та надзвичайних ситуацій у контексті публічного управління у сфері національної безпеки. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. № 2 (8).С.180-193

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційне інтернет-представництво Президента URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Кіберполіції України URL: <https://cyberpolice.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України URL: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства закордонних справ України URL: <http://mfa.gov.ua/ua>
7. Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України URL: <http://www.mil.gov.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/>
9. Офіційний веб-сайт Державної прикордонної служби України URL: <http://dpsu.gov.ua/ua/>
10. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України URL: <http://ssu.gov.ua>

Міжнародні видання:

1. Reznikova N., Bulatova O., Yatsenko O., Ivashchenko O. Fiscal instruments of regulatory competition in the face of challenges to macroeconomic stability during a pandemic COVID-19. *Economic of development*. 2022. Vol. 21. No.2. pp.37-41.
2. Bloor K. Regionalism and the European Union. *E-International Relations*. 2022. URL: <https://www.e-ir.info/2022/05/21/regionalism-and-the-european-union/>
3. Bloor K. *Understanding Global Politics* E-International Relations Bristol, England 2022. 276p. <https://www.e-ir.info/publication/understanding-global-politics/>
4. Ellner S. Introduction: Latin America's Radical Left in Power: Complexities and Challenges in the Twenty-first Century. *Latin American Perspectives*. 2013. Vol. 40. No. 3. P. 5–25.
5. Fleet M. Defense and Counter-Terrorism in Israel: The Misappropriation of Deterrence. *Politikon: IAPSS Journal of Political Science*. 2015. Vol. 26. P. 66–83.
6. Hoffman B. Al Qaeda, Trends in Terrorism, and Future Potentialities: An Assessment. *Studies in Conflict and Terrorism*. 2003. Vol. 26. No. 6. P. 429–442.
7. Irrera D. Learning from the Past: Case of the Red Brigades in Italy. *Counter Terrorist Trends and Analyses*. 2014. Vol. 6. No. 6. P. 16–20.
8. Koehler D. Right-Wing Extremism and Terrorism in Europe: Current Developments and Issues for the Future. *PRISM: The Journal of Complex Operations*. 2016. Vol. 6. No. 2. P. 85–104.